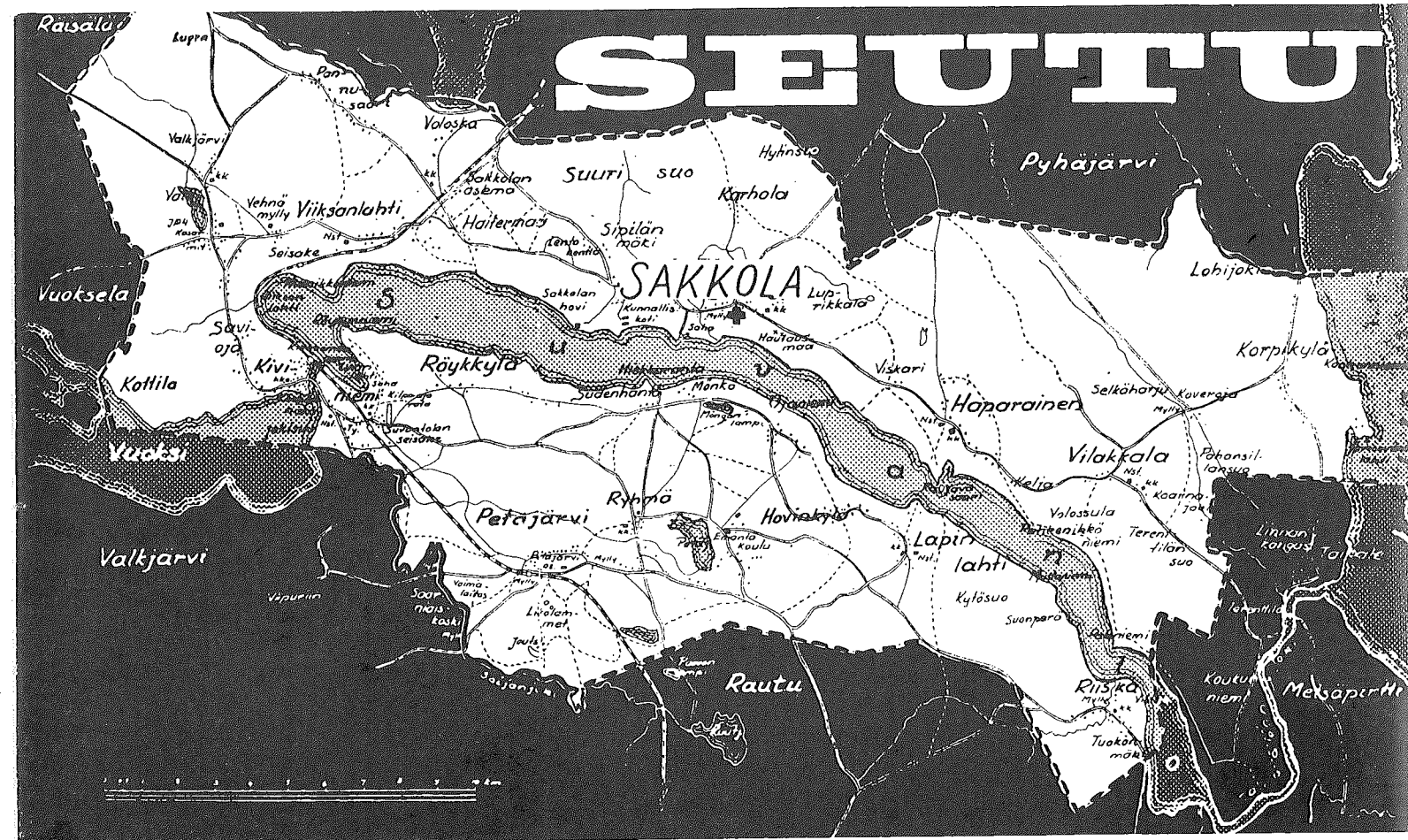
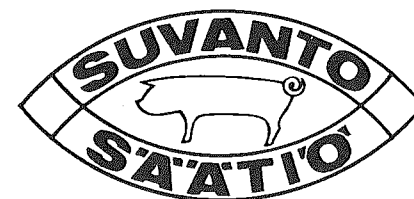

SUVANNON SEUTU

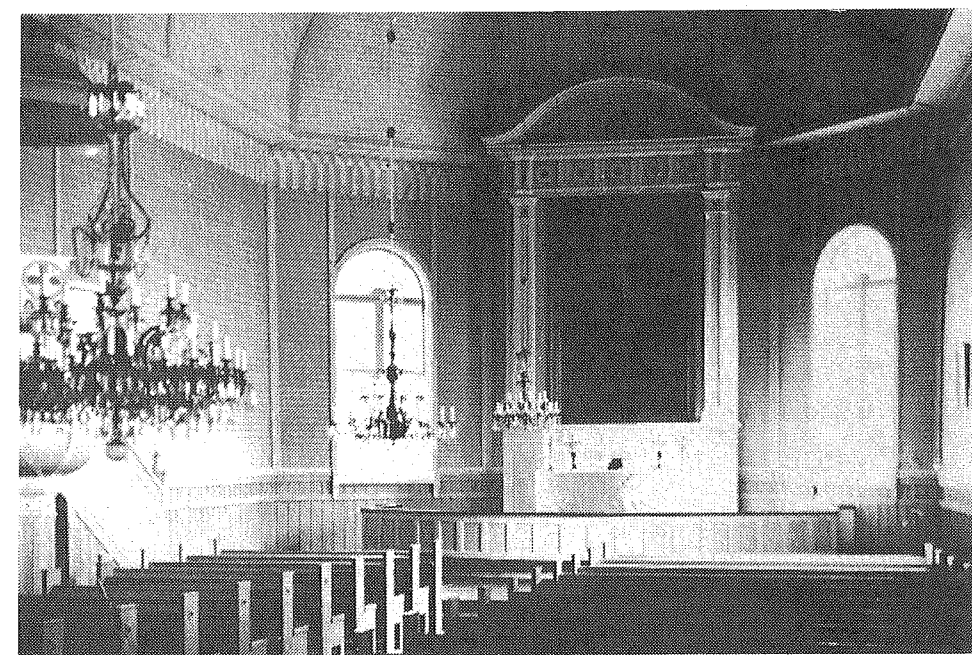

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 8 1982

JOULUKUU

Sakkolan kirkko sisältä valokuvattuna 1930-luvulla.

Joulumietteitä

Sana joulu hermistää vanhentuneenkin ihmisen mielen. Muistojen ketjusta alkaa purkaantua tähän liittyviä asioita, jotain kaunista, lämmintä. Ajatus palaa lapsuuteen, sota-aikaan, miehuuteen ja nyt tähän aikaan.

Meille jotka lapsuutemme ja nuoruutemme kultaiset päivät olimme saaneet elää koti-Sakkolassa, lienevät nämä joulumuistot kaikkein rakkaimpia, vaatimattomuudestaan huolimatta. Sillä ihmisen luonto on niin erinomainen, että ikävät muistot siivilöityvät pois ja kauniit muistot

tot aina vaan kaunistuvat ja sitä enempi, mitä enempi ajan patinaa niille kertyy. Lapsena joulua todella odotettiin, laskettiin viikkoja ja päiviä. Koulun joulujuhla, tässä odotuksessa, oli toivottu tapahtuma välillä. Ja vihdoin oli jouluaatto käsillä, oli paistettu, leivottu, siivottu, kuusi haettu ja koristeltu ja joulusauna kylvetty.

Kaikki oli valmista — oli joulu. Mielet juhlavireessä. Ruvettiin jouluateriale. Ensin luettiin jouluevankeliumi: ”Keisari Augustukselta kävi käsky...” — Syötiin hiljaisi-

na, kynttilät loisti valoaan. Ruuan jälkeen alkoi iloisempi osa; tuli joulupukki lahjoineen. Tämän jälkeen leikittiin kuusen ympärillä, kunnes vanhemmat kehoittivat nukkumaan, sillä aamulla on aikainen lähtö kirkkoon. Onnellinen hän joka pääsi mukaan!

Aamulla herätessä oli tuvan uunissa jo tuli ja tupa lämmin. Ruoka oli ollut pöydälle katettuna yli yön ja sai aamukahvin kanssa ottaa mitä halusi.

Ja sitten matkaan. Oli elämys ajella reellä kulkusten kilistessä tähtikirkkaassa talviyössä, lumista, metsäistä talvitietä. Vällyn alla isän ja äidin välissä oli lämmin, vaikka pakkakanen nipistelikin poskipäitä.

Kohta saavuttiin maantielle, jolla oli paljon muitakin menijöitä. Vihdoin näkyi valaistu kirkko ja kun oli hevonen puomissa ja huollettu, astuttiin sisälle sadoin kynttilöin valaistuun temppeliin. Miehet miesten puolelle ja naiset naisten puolelle. Minua kiinnosti aina urkulehterillä monien nappuloittensa kanssa hää-räävä vanha kanttori. — Kunnioitukseni häntä kohtaan oli määrätön.

Kun sitten urut remahtivat soimaan ja kansa yhtyi voimallisesti jouluvirteen, oli tunnelma täydellinen. Kruunujen prismat välkkyivät sateenkaaren väreissä, saarnatuolin kultaukset kiilsivät, oli valoa. — Liekö taivaassakaan kauniimpaa? — Hartaana kuunneltiin jouluevankeliumi ja saarna. Kotimatalla ajettiin usein kilpaa.

Sitten muistojen ketjusta tulee esille ikävämpiä asioita: Sota-ajan joulut. Erikoisesti on mielessäni talvisodan joulu.

Joukko-osastomme oli jouluaattona siirtymässä toiselle rintama-alueelle. Oli kirkas talvinen iltapäivä. Oli ollut juuri lentopommitus, josta ei kuitenkaan ollut vahinkoa. Tuntui niin ristiriitaiselta tämä vihan pito suurimpana rauhan juhlanä.

Elsa Tuokko

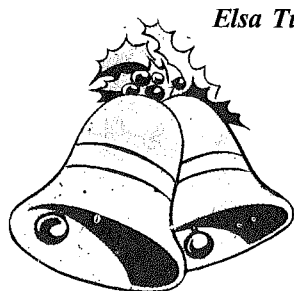
Entisajan joulu Joulumietteitä

Saapui joulu, hyvä vieras,
kolkutteli kotoisesti
pakkasien paukkuessa.

Varusteli vanha kansa
saapumista suuren juhlan:
Oljet laittoi lattialle,
joulukalat liotteli,
jouluruuat valmisteli.
Juhlalimput, varileivät
jyvälääriin talteen veivät.
Käyttelivät joulukaljan
juomiseksi juhla-ajan.

Joulukuusi tupaan tuotiin,
koristeltiin kynttilöillä.
Joulusaunan löylyt lyötiin,
aaton ateria syötiin.

Jouluaamun joutuessa
hevosilla kirkkoon mentiin.
Lumi tiellä narahteli,
joulupalot vilkutteli
ikkunoista iloisesti.

Elsa Tuokko

Kuuset vartioivat tupaa.

— Joulu saapuu
kysymättä lupaa.

Tuuli kantaa
ilosanomaa:

Tänne Lapsi syntyi,
riemuittaa!

Joulun sisäلتö on sama.

— Osa ihmisen
on käydä kulkijana.

Sopeutua aikaan
vaihtuvaan,
uusiin ihmisiin,
maisemaan.

Joulumuisto kauas kantaa:

Suvannolle
kulkee, liki rantaa.

Lapsuuskodin
etsii entisen.

Siellä hetken viiptyy
kiittäen.

Joulun sanoma on sama,

niinkuin ennen,
isän opettama.

Siitä löytyy ilo
yhteinen
elon tielle
sukupolvien.

Pystytettiin teltat karjalaiseen pilarihongikkoon, kamiinat hehkui lämpöä. Huoltoajoneuvot toivat ruokaa ja paketteja omaisilta. Sain silloin kirjeen vaimoltani, josta en aikaisemmin ollut ollut saanut mitään tietoa sodan alusta lähtien. Kun komentaja ja pastori olivat käyneet joulutervehdyksellä, laskeutui joulurauha teltaamme. — Ajatus kohosi taivaallisen Isän puoleen kiitosrukoukseksi varjelusta omasta ja rakkaitten puolesta. Oli joulu — sotajoulu...

Sitten ajatus siirtyy taas myöhäisemmäksi, rakentamisen vuosien jouluun. Oli saatu oma koti ja kirkassilmäiset lapset pöydän ympärillä. Oli koetettu saada joulutunnelmaa samoin kuin lapsuuteni kodissa, kuusen, lahjain antamisen, jouluevankeliumin ja joulukirkon kautta. Näin jälkeensä, kun lapset ovat jo pois kotoa, tuntuu, että se aika lienee parasta aikaa ihmisen elämässä.

Nyt näin vanhentuneena, työelämän jättäneenä, on aika arvioida joulun merkitys paremmin. Joulu annetaan lahjoja. Niinpä Jumala on rakkaudesta antanut suurimman lahjan mitä voi olla. Hän on antanut meille Vapahtajan, joka on lunastanut meidät verellään synnin ja kuoleman vallasta (Jh 3: 16). Syntiinlankeemuksessa ihminen ja koko luomakunta turmeltui. Luomiskirkaus katosi. Synnin palkka on kuolema. Vanha jouluevankeliumi Jes 9: 1 sanoo: ”Kansa joka pimeydessä vaeltaa näkee Suuren Valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus.” Me asumme kuoleman varjon maassa, ja tähän pimeyteen ja synnityöhön loistaa Vapahtajan taivaallinen kirkaus ja valo. On avattu uskon kautta tie Jumalan rakkauteen. Kuoleman valta on voitettu, se on vain ajallinen tapahtuma tässä elämässä.

Tämä valtava ilosanoma ilmoitet-

Tauno L:nne

Kaksi erikoista joulumuistoa

Olin hiukan yli 5-vuotias, kun isäni otti minut mukaansa Ojajärvelle, mennessään sulkemaan kauppaansa jota oli hoidellut kauppa-apulainen. Kauppa oli pakko sulkea, koska apulainen oli jakanut niin paljon velkaa, että sain perintönä ison pinkan velkakirjoja, jotka oli leimattu sanalla ”varaton”.

Isä järjesti jonkinlaisen jäähyväisjuhlan naapureilleen ja koska oli jouluaika, niin oli iso koristettu kuusikin salissa. Isoäiti oli minulle kuvaraamatusta kertoillut Jeesuksen tarinan, joten olin tarkasti perillä miksi joulua vietetään.

Isäni otti minut mukaansa Ojajärvelle, mennessään sulkemaan kauppaansa jota oli hoidellut kauppa-apulainen. Kauppa oli pakko sulkea, koska apulainen oli jakanut niin paljon velkaa, että sain perintönä ison pinkan velkakirjoja, jotka oli leimattu sanalla ”varaton”.

Olin hiukan yli 5-vuotias, kun isäni otti minut mukaansa Ojajärvelle, mennessään sulkemaan kauppaansa jota oli hoidellut kauppa-apulainen. Kauppa oli pakko sulkea, koska apulainen oli jakanut niin paljon velkaa, että sain perintönä ison pinkan velkakirjoja, jotka oli leimattu sanalla ”varaton”.

Toinen erikoinen kokemus oli Äänekoskella. Olimme ostaneet sellaisen ison paperisen joulutähden,

tiin ensiksi yksinkertaisille paimenille enkelien kautta. ”Menkää ja katsokaa...” Nämä tottelivat ja löysivät sekä palasivat kiittäen ja riemulla työhönsä.

Meillekin tämän päivän ihmisillä on tämä sama mahdollisuus. Vaikka ympärillämme on monenlaista touhua, kaupallisuutta, tungosta, pintakiiltoa. — On veroja, on maksuja, niin samanlaista oli silloinkin. Oli verolle panon aika, tungosta ja markkinatouhua.

Mutta Jumala toteuttaa omia suunnitelmiaan aikataulunsa mukaisesti. Ja Jumala voidaan löytää paimenten lailla omistamalla tämä Jumalan joululahja uskossa omakseen. Silloin syttyy valo syntiseen sydämeemme ja meille koittaa todellinen jouluilo ja -rauha. Tätä toivotan teille rakkaat kotipitäjäläiset ystävineen!

jonka sisään sai laittaa sähkölam-pun. Menin ulos ihailemaan sitä ja tapasin naapurin, joka oli Jehovan todistaja ja minä hölmöläinen en tiennyt, että he viettävät joulua eri aikaan. ”Eikös olekin kaunis tuo tähti”? Hän alkoi selittää minulle, että on pakanallista viettää joulua aikana, mikä ei ole Jeesuksen syntymäaika lainkaan. Olin hämilläni äänetönnä lähdin kävelemään pois. Mutta yht’äkkiä valtasi minut ääretön riemullinen ajatus: Onhan Uusi testamentti niin suuri perintö ihmis-kunnalle, että sen päähenkilön syntymää kannattaa juhlaa vaikka joka päivä. Väliäkö sillä sitten on, milloin on virallinen viettopäivä.

”Väliäkö sillä, väliäkö sillä”, toistin ääneen juostessani kotiin ja iloitsin joulusta täydestä sydämestä.

KL P 1977

Typyn joulujuhla 1981 *Joulurunno*

"Me ollaan niinkuin pääskys ja pesää laitetaan..."

Tuo sopii niin hyvin Typy ja Viki Hankalan touhuille. Parisen vuotta he ovat rakentaneet vanhuuden kotia Rankin'in rannalle lähelle heidän kaunista kalliolla olevaa hirshuvilaansa. Uusi talo ei ole enää mikään mökki. Siinä on tilaa ja tyylikkyyttä sisä- sekä ulkopuolella.

Jouluksi Typy varusti ystävilleen juhlan. Laaja olohuone oli koristettu jouluaiheihin. Joulukaktus kukki. Joulukuusen juurella ystävien tervehdyskortit rivissä. Tarjoilupöytä oli niin kauniisti katettu ettei olisi "raaskinut" rikkoo kokonaisuutta.

Kaikki osoitti suurta iloa ja kiitollisuutta KAIKEN ANTAJALLE

ja tämän kaiken he tahtoivat jakaa ystävien kanssa. Olkoon siunausta edelleen kaikelle yritykselle. Toivon, että saamme vielä viettää monta, monta joulujuhlaa Typyn ja Vikin ihanassa kodissa.

Sakkolan muisto elää heillä elävänä. Mutta siirtosuomalaisena koko vanha kotimaa on rakas muistettava. — Tuohikontti, — joululahja Suomen omaisilta, herätti ihailua. Niin "istupas tuohon polvelle niin kerron". "Muistot ovat eittämättömin omistuksemme", sanoo Koskenniemi.

Tuli taas uusi kaunis muisto säilöön ja siitä kiitos Typylle ja Vikille. Älköön tuli takassa sammuko!

Klaudia Pelkinen

*Jo hämärtää jouluaatto,
tupa pesty on ja
kuusen tuonut taatto.
Kuusi kynttilät oksillensa saa,
latvaan tähtönen kimaltamaan.*

*Tuo tähtönen latvassa muistuttaa
seimessä pientä nukkujaa.
Se tähti johdatti paimenet Itämaan
Betlehemiin paimenet
Häntä katsomaan.*

*Oli lapsi syntynyt seimehen
ja sen muistoksi vietämme juhlaa.
Jouluaamuna kansa kirkkoon käy.
— Ajatuksissaan luo seimen hiljaa.*

Sirkka Liisa Lehtinen
"Possuja" Sakkolan oomme kaikki. Paljon terveisiä ja hyvää joulumieltä. Sama.

Joulun sanoma

*Loistaa kirkkaana jouluvalot maailmalle.
Edessä on Seimen lapsen juhla suuri,
synnyinjuhla.*

*Ilmestyi tähtönen taivaalle, merkiksi,
suurempi tähtiä muita.*

*Joulun sanoma taivainen,
meille sanoma nyt ja aina.
Se hiljaisiin joulumietteihin tulee
ja sydän lämpöä kokea saa.
Se kertoo joulun Lapsosesta
joka syntyi tallin seimehen,
lämpöistä kotia vailla.*

*Joulun sanoma kaikukoon maailmaan,
kun on maailma tuskaa täynnä...
Sodan melskeinen maailma —
mitä tuskan tilalle?*

*Sopua, rauhaa ja rakkautta!
Joulun sanoma kaikelle kansalle
kärsimysten keskelle tuokaa!*

*Kodin joulu on hyvyttä, lämpöä.
toinen toistamme ymmärrämme...
Tulkaa omaiset, ystävät lähelle
kuusen loistavan ympärille.
Liekit kynttiläin valaiskaa!
Joulun Herra on keskellämmme.*

Helvi Laaksonen

Joulukuusien myyntiä Viialassa

Vaikka tämä kirjoitukseni ei koskekaan Sakkolassa ja nimenomaan Sudenhännässä elettyä aikaa, niin kerron kuitenkin kuinka Sipiläisen miehet tekivät joulukuusikauppaa täällä Viialassa, vallan kolmessa miespolvessa.

Isäni Johannes Sipiläinen, joka oli vanha Pietarin kävijä ja myöhemmin harjoitti porsaskauppaa, kuljettaen Sakkolan porsaita ympäri Suomea, tunsikin kaupantekohalua vielä "kypsyneessä" iässänsäkin.

Maatila, jossa oli vähän metsäkin, sijaitsi noin 4 km:n päässä asunnosta. Näin joulun alla oli mukavaa tuoda sieltä pieniä joulukuusia tuttaville ja kauppiaille, jotka vuorostaan pistivät tuliaisiksi karamellipussin pojille (Vilhon pojille), jotka olivat silloin vielä alle kouluikä. Seuraavina vuosina kauppa kasvoi, ja jopa menttiin torillekin toripäivinä, eli torstaisin. Naapuris-

sa oli samanikäinen pappa, joka toimi niinsanottuna myyntiavustajana. Yhdessä ukot ajaa köröttivät kuusikuorman kanssa torille.

Taisivat kuuset mennä hyvin kaupaksi, koska hyvillä mielin sieltä palasivat? — Kerran kumminkin tapahtui heille erikoinen tapaus, kun hevonen katosi pihalta sillä aikaa kun he kantoivat kuuset sisälle huoneisiin. — Silloin tuli aikamoinen hakeminen ja hätäkin käteen, että mistä kadonnut löytyy?

Asiaan tuli selvyys kun Anna-sareni lähti potkurilla Liukselle, katsomaan, että olisiko Vire-hoppa mennyt entiseen kotiinsa. ? — No, siellähän se rauhallisesti syöä rouskutti heiniä — paikassa missä oli tottunut olemaan. — Silloin, liki 30 vuotta takaperin, ei Viialassa vielä ollut teitä ja katuja ihan näin paljon kuin nyt, ja siksi oli hopan hyvä mennä hölkyttää tuttuja kotiteitä.

Kaipa sinäkin vuonna nekin kuormassa olleet joulukuuset vielä myyntiin kerkesivät?

Vuosien kuluessa ilmaantui lisää joulukuusen myyjiä ja nyt tuodaan ja myydään traktorikuormittain. Sipiläisen "pappa" kuitenkin alkoi sen "artikkelin" kaupan Viialan torilla...

Veljeni Vilho asui maatilallaan ja metsän läheisyydessä ja lisäksi hänen naapurinaan oli Pyhäjärveltä lähtöisin oleva mukava mies, jolla myös oli metsämaata. "Kuuluu Tampereella käyvän kuusikauppa hyvin... Ja tienaaavat...", kertoi joku. Tästä isännät innostuivat: "Otetaanpas joulurahat mekin!"

Vilholla oli avolavainen paketti-Commer, jonka kuormaksi hakattiin täysi lasti kuusia ja lähdettiin aamuvanhain Tampereelle kuusien myyntiin.

Eipä siellä kuusien myynti niin yksinkertaista ollutkaan. Kuusenkauppiaita oli tori pullollaan, eikä ilman lunastettua toripaikkaa saanut mitään myydä...

Talven saapuessa

*Taas järvien seljät,
vuonojen suut
jääpeitteen peitokseen saa.
Pienet lumihiihtaleet peittää
metsän ja maan.*

*Silloin tulevat pienet ystävät
luoksemme ikkunan taa.
Nokallaan ikkunaan koputtaa:
"Eikä talia kohta saa?"
Jos vielä emäntä lyhtehen
oksalle laittaa voisi,
silloin varpunen pienoinen
myös kiitosvirtensä virittää voisi.
On ulkona kylmä, viima käy.
Meillä sisällä lämmin ja hyvä.
Luoja lintuset suojaa, vaatettaa,
jos meiltä liikenee jyvää!*

Sirkka Liisa Lehtinen

Kyllästyivät viialalaiset kuusenkauppiat huonoon menekkiin ja myivät kuormansa jälleenmyyjälle summasta jolla naapurin isäntä pääsi — asioimaan "pitkäripaaseen", ja Vilho bensa-asemalle, että kumpikin sentään sai "tankin täyteen".

Vuodet kuluivat ja näitä edellään mainittuja kauppiaita ei enää ollut. Silloin yritettiin vielä kuusenkauppaa kolmannessakin sukupolvessa. Nyt menttiin oikein Pääkaupunkiin asti!

Vilhon pojalla, Matilla, oli keskikokoinen kuorma-auto. Hänelle oli kertonut poikakaveri, kuinka hyvän hinnan saa joulukuusista Helsingissä... "Mikäs siinä, mennään vaan kuusien hakuun metsästä..." Homma ei sinä vuonna ollutkaan helppoa, sillä lunta oli paljon ja monta kertaa upposi traktori suo-paikoissa. — Yhtäkaikki, kuorma saatiin kuitenkin kuusia ja aamu-yöstä pojat lähtivät kohti Helsinkiä. Eerolla, Vilhon toisella pojalla oli työpaikka siellä ja hänen piti varata jostain myyntipaikka veljel-

leen... Arvata sopii, ettei ensikerää kuorma-autolla Helsinkiin ajavalla pojalla ole mahdollisuutta jatkaiseen kadunkulmaan pysähtyä ja hakea myyntipaikkaa.

Löysiväthän toki pojat toisensa, mutta havaitsivat senkin, että kuinka toivotonta oli yrittääkään muuttaa kuusia rahaksi, sillä niin taajassa oli sen alan kauppiaita.

Liekö montakaan kuusta kuormasta vähentynyt? Kyllä myöhään yöhön venyi kotimatka ja auto vielä tyhjennettiin kuusista johonkin, että lava oli tyhjä.

Kun minä aamulla ulos menin niin luulin kuusikaupan käyneen hyvin, mutta kas: siinä ne ovatkin navetan edessä olevalla kuja-maalla!

Taisipa vanha Pietarin kävijä tämänkin kauppahomman kaikkein parhaimmin hallita?

Rauhallista joulua ja joulukuusen lämpöä toivottaa

Sipiläisen Taimi Helena

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

**Pienkonekorjaamo
NUORA-MOTOR**
Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI • PUH. 935-81 204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOJA
- KORISTETAKOTOITA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ

Joulupakinaa

Joulu on jo vuosisatoja ollut hyvin arvostettua juhla-aikaa ja sen ajattelemisen on tuonut kesän talven keskelle. Useat ihmiset toivovat joulun sanomasta apua hengellisen elämänsä rikastuttamiseksi ja hyvin monet meistä ihmisistä tämän lisäksi toivovat olevaisen, maallisen elämänsä ehtojen paranemista.

Joulu vastaanotetaan aina toivoen jotain entistä parempaa. Näitä maallisia, lähinnä tavaraa ja materiaalia toivovia toiveita on hyvin monenlaisia. Yksi kaikkein hankalampia toiveita luulen olleen 1920-luvulta silloisen naapurimme "Jurkan" toivomus, joka oli näin kuulua: "Saisimpas meillekin sellaisen riehtilän (paistinpannun) niinkuin on sukulaisilla. Siihen ei koskaan mitään rasvaista lisätä, mutta tökimistä riittää!"

Tämä samainen riehtilä-aihe liittyy myös muistamaani joulun alusviikon tapahtumiin 55 vuoden takaa, koska "Jurkka" oli silloin kotonani käymässä.

Jouluviikko oli siellä kotonani Karjalassa, niinkuin vielä täällä Hämeessäkin, naisväelle hyvin kiireistä aikaa. Miehet eivät silloin vielä ek-syneet navettatöihin, vaan joulukinkun järjestettyään pääsivät luitahtamaan joulukiireistä kuin koiraveräjästä, mitä nyt vähän enemmän rehuja kuljettivat varastoon ja puita pienivät lämmitykseen.

Äitini oli hyvin työteliäs ihminen. Eikä meillä koskaan ollut työtä viroksuvaa palveliaakaan, mutta naisilla oli silti kova kiire joululvalmisteluissa. Eihän keskikokoisessa maalaistalossa niinä vuosina ollut hopeisia eikä ruostumattomia ottimia. Oli vain markkinoilta ostetut mustat veitset ja kaffelit, sekä alumiiniset lusikat. Ne piti tuhkalla kirkastaa ja kohvikattila "Sampo"-jauheella. Lattiat oli jo maalattu

vernissavärillä, eikä niitä tarvinnut hiekkaräsyllä hangata.

Silti joulun alla tuppasi kova kiire naisjoukkoon. Tätini, äitini sisko, joskus tuskastui niin, että "häkää alkoi tulla tupaan" ja miehensä huomasi viisaammaksi pysyä tuvan ulkopuolella siksi, kun "sihku" hälvähti ja ilma sisällä tuvassa rai-kastui.

Jouluna, josta nyt kerron äitini-kin tuskaili kiireen keskellä: "Näistä ei nyt tule ei Siposen..."

Silloin kuului eteisestä painavia askeleita. Karjalassa ei silloin ollut tapana koputella ovella sisään tullessa, ja sisään vääntäytyi isoluinen mies, tuli taloon "Jurkka". Hän saapui ilmeisesti työpalkkojaan saamaan, sillä tupa oli vasta pahvitettu seinistä ja maalattu. Sillä nikkarointi, maalaus ja tapetointi olivat "Jurkan" pääammattina, koska maatyö ei hänen pitkälle vartalo-keen liene koskaan oikein hyvin so-pinut.

"Jurkan" saapuminen aiheutti myös sen, että isäni tuli myös tupaan sisälle. Vaikka "Jurkka" erittäin hyvin soveltui myös naisjoukkoon, eikä pelännyt naisia, oli hän jo päässyt hyvään juttuvireeseen ja kertoi ympäristön ja kylän tapahtumista hänelle ominaisella puhenuo-tilla, jopa riippuvia korviaankin heilutellen. Kerrontaan sisältyi tietysti myös riehtilä-aihe, runsaasti huumoria ja riittävästi itse-kehua-kin.

Sattui lisäksi niin, että äidilläni oli kerma laitettu metalliseen kirnuun kirnuamista odottamaan, koska meillä silloin voi omaa tarvetta varten kirnuttiin kotona.

Kun isä tuli sisälle, oli "Jurkka" jo saanut leukansa notkistetuksi äidille ja palvelijalle "ihmeitä" ker-toessaan.

Kun kohvikin oli vielä keittämät-

tä, niin isä oma-aloitteisesti tarjoutui kirnun vääntämiseen kunnes kerma kasaantui voiksi. Eikä tämä liene ollut ensimmäinen kerta kun isä kirnua veivasi, sillä vartuttuani nuorukaiseksi minullekin monesti annettiin "määräys" kirnuamiseen, mikä ei ollut niitä kaikkein mieluisimpia askareita, vaan täyttä työtä pitempäänkin, jos kirnu pahalle päälle sattui, eikä kerma ollut helposti kirnuuntuva.

Nyt kerma kirnuuntui nopeasti voiksi ja koska äidillä oli vielä kiirettä kylliksi, uunitouhut pahimmoillaan, niin isä tarjoutui herrasmiehen ajatuksin naista kohtaan myös pesemään voin. Äiti sipaisi käden selkämyksellä nokipilkun nenäänsä ja lupasi: "Tulluokha tuost mitä? Koha nyt alat!"

Ensimmäinen voikimpaleen nosto kapustalla ahtaasta kirnun suusta onnistuikin, mutta toista nostaessa tapahtui vahinko ja tuhman sanan saattamana putosi voi kapustasta — putosi — suoraan isän pitkävärtisen huopakengän varren-suusta sisään...

Kaikki hiukan jännittyivät ja siten äiti napautti sanoiksi: "Nyt jätät sen työn sikseen!" "Jurkkakin" ensin ällistyi tapahtumaa, mutta siten heilutti korviaan, pyörytti kookasta nenäänsä kourassaan ja silmät kirkkaina vaatimattomasti kysyi: "Tuollaista en ole ennen nähnytkaan, enkä kuullutkaan... Mitä varten pittää voi jouluna puottaa huopakengkään?"

Ei mitään selväkielistä vastausta kuulunut, niin "Jurkka" uteli uudestaan: "Mitä varten jouluna pittää voi laittaa huopakengkään?" "Se kimpale mäni joulutontuille. Jouluna annetaan jokaiselle jotakin jouluiloksi."

Eihän kaikki voi sopinutkaan yhteen huopakengkään, sillä kirnu oli

Haitermaan ja Pannusaaren kyläjuhla Lempäälässä 3. 10. 1982

Koska Lempäälän kirkko on korjauksen alla, niin jumalanpalvelus suoritettiin seurakuntatalossa ja tässä kyläjuhlan aloittaneessa jumalanpalveluksessa saarnasi pastori Raimo Naumanen ja hän esitti myös seurakunnan tervehdyksen kyläjuhlan osanottajille. Uruissa oli kanttori Jaakko Immonen.

Usko Koiranen toivotti kyläjuhlaan saapuneet Haitermaan koulu-piiriläiset tervetulleeksi seuraavilla ajatuksilla:

Hyvät Haitermaan ja Pannusaaren kyläjuhlan osanottajat, rakkaat sukulaiset ja ystävät!

Kun viimeksi pari vuotta sitten kokoonnuimme tänne Lempäälään Haitermaan ja Pannusaaren yhteiseen kyläjuhlaan sovimme tuolloin, että seuraavan kerran yritetään kokoontua kahden vuoden kuluttua. Näin on tapahtunut.

Järjestelytoimikunnan puolesta pyydän lausua teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi. Toivomme

on, että voisimme viettää rattoisan Mikkelinpäiväsunnuntain muistojen merkeissä.

Entiseen tapaan kylätoimikunta on otaksunut, että pääohjelman on oman kylän väen yhdessäolo, kuulumisien kertominen ja kyseleminen nyt, kun entiset naapurit ja sukulaiset tapaavat toisensa. Ei ole pahitteeksi, vaikka joku osanottajista esittäisi muutakin ohjelmaa; ehkä maltamme heitä kuunnella. Uskon myös, että esiintymiskykyistä väkeä löytyy tästäkin joukosta, eihän kylämme ollut mikään "takapajula", vaan monessa mielessä eturiviin kuuluva kylä kotikunnassamme Sakkolassa.

Oikeaa kylähenkeä osoittaa, että näihinkin juhliin on sentään tullut melkoinen osanottajajoukko. Toiset ovat tulleet läheltä — täältä Lempäälästä, mutta aika monet ovat tulleet pitkienkin matkojen takaa. Vuosi vuodelta me kaikki tietenkin vanhenemme, yhtä ja toista runtelevat sairaudet, mutta vielä veri vetää mukaan. Toivomuksemme on, että saisimme virkistystä mieleemme ja voisimme antaa toinen toisillemme sellaista terapiaa, joka auttaa eteenpäin myös vaikeuksien kohdatessa. Aluksi jo mainitsin, että edellisestä kyläjuhlastamme on kulunut kaksi vuotta. Tämäkin ajanjakso on harventanut joukkoamme. Iäisyyskutsun ovat kyläläisistä saaneet ainakin seuraavat: Aino Paukku, Tauno Kuisma, Aino Koiranen, Ville Hännikäinen, Arvi Paussu, Antti Holtinen, Elma Huuska, Saima Pitkänen, Hilma Naskali, Hilja Roininen, Vihtori Rauvala ja Tyyne Kuisma. Näiden kahdentoista lisäksi voi olla muitakin, joiden maallinen taival on päättynyt. Tahtonemme kunnioit-

Haitermaan—Pannusaaren kyläjuhlat Lempäälässä 3. 10. -82.

kermaa täynnä ja voita riitti antaa, joulun käyttöön omaan tarpeeseen, myös kimpale "Jurkalle" kainaloon pakettina joululahjaksi emännälle viemiseksi.

"Jurkka" eli silloin vielä ensimmäisessä avioliitossa, vaikka ikäleskenä vielä avioituikin uudestaan.

Tämä muistelmani on siltä vuosien jaksolta, jolloin elettiin rauhan ajan jouluja, vaikka pula-aika kohta kohtelikin ynseästi kansaa, niin meni lähes 20 vuotta ennen taivaan

tummuessa Kannaksen yllä ja joulun taivas tähtineen peittyi pilviverhon taa pitkiksi ajoiksi.

Silti joulun sanoma saapui silloinkin lahjoineen, toisille rikkaammin antimin, toisille vähäisimmin valmisteluin, mutta joulun sanoma oli meille kaikille yhteinen, koko ihmisuudelle annettu Suuri Lahja Ylhäältä.

Niinkuin yhä vieläkin.

Viijo Purontaa

taa läisyyskutsun saaneiden ystäviemme muistoa hetken hiljaisuudella. — — —

Tämänvuotisten kyläjuhlien järjestelyssä on kylätoimikunta pitänyt suunnilleen samankaltaisissa järjestelyissä kuin muutamissa aikaisemmissakin.

Juhlan pitopaikaksi on saatu tarkoitukseemme hyvin soveltuva Lempäälän seurakuntatalo. Nämä tilat sopivat erityisesti sen vuoksi, että huomattava osa Haitermaan ja Pannusaaren kyläläisistä asuu täällä Lempäälässä ja niillekin jotka ovat tulleet kauempaa, ovat liikenneyhteydet tänne hyvät. Monia on myös kutsuttu vierailemaan ja vaikkapa yöpymään sukulaisten tai tuttavien ja entisten naapurien luona.

Järjestäjien ja kaikkien osanottajien puolesta pyydän kiittää Lempäälän seurakuntaa siitä, että olemme saaneet täältä kokoontumispaikan ja jo tätä ennen osallistua täällä pidettyyn Mikkelinpäivän jumalanpalvelukseen. Samalla meillä on ollut tilaisuus käydä Lempäälän hautausmaalla, jonne jo hyvin monet Haitermaan ja Pannusaaren kylästä lähteneet ovat siunatut odottamaan sitä päivää, jolloin kirkastetut ruumiit kohotetaan ylös maan mullasta.

Tämän juhlapäivän, niinkuin aikaisemmin järjestettyjen kyläjuhlienkin, onnistumiseen ovat pääasialliset ansiot hyvillä huoltojoukoillamme. Emännät ovat nytkin joutuneet kantamaan suurimman urakan. Tällä kertaa on järjestelykykyä tarvittu ehkä entistäkin enemmän, sillä keittiötilojen sekä muidenkin huoltotilojen käyttöön on tuoneet rajoituksia nykyiset olosuhteet, kun seurakuntatalolla pidettiin myös jumalanpalvelukset Lempäälän kirkon korjaustöiden takia. Mutta emännät ovat olleet puuhakkaat ja heidän aikaansaannoksiaan saamme näissäkkin juhlissa nauttia. Parhaat kiitokset teille kaikille!

Järjestelytoimikunnan puolesta haluan myös esittää kiitokset kaikil-

le edellisten juhlien osanottajille siitä taloudellisesta tuesta, jota kahvipöydän kolehtimaljaan ja arpajaisiin lahjoina saatiin. Nämä lahjoitusvarat ovat tehneet mahdolliseksi huolehtia tämänkin tapahtuman kustannuksista. Ja mikäli näitä kyläjuhlia vastaisuudessa halutaan järjestää niin uskon, että uhrivalmiutta ja myös talkoohenkeä vieläkin riittää.

Tämän tilaisuuden aikana, vähän tuonnempana, on tarkoitettu keskustella, vieläkö tämänkaltaisia kyläjuhlia tulevana vuosina järjestetään. Niinkuin tiedämme, pidetään Sakkolan pitäjäjuhlat joka vuosi kihu-pyhänä eli elokuun ensimmäisenä sunnuntaina ja juhlien alkajaiset jo edellisenä iltana. Kyläjuhlamme on tähän saakka järjestetty kahden tai kolmen vuoden väliajoin ja näin Mikkelinpäivän tai Pyhäinpäivän tienoilla. Sakkola-juhlien pitopaikkaa muutetaan vuosittain, mutta ainakin tähän saakka on osanottajia tullut runsaasti. Itsestään selvää on, että niin kauan, kuin Sakkolasta lähtenyt sukupolvi jaksaa juhlille kokoontua, sinne myös kokoonnutaan.

Näin lienee myös kyläjuhlamme suhteen, vaikka aika harventaa ja harmaannuttaa joukkoamme.

Toivottavasti myös nuoremman polven kyläläiset tutkivat ”juuriaan” ja jatkavat sen perinteen

vaalimista, jonka merkeissä tätäkin päivää vietämme.

Oikein rattoisaa yhdessäoloa kaikille! Tarinoikaa, muistelkaa ja kertokaa kuulumisianne.

Koetetaan olla kuin ennen Haitermaassa ja Pannusaassa!

Ennen kyläjuhlan alkamista kävivät juhlavieraat Karjalaan jääneiden muistomerkillä. Jonne kukat laskivat Helvi Talvio ja Aimo Kuisma ja hän myös puhui muistomerkien äärellä.

Kyläjuhlatomikunta on kokoonpanoltaan seuraava: Helvi Talvio, Anneli Kuisma, Inkeri Pitkänen, Eino Koiranen, Usko Koiranen ja Aimo Kuisma.

Kyläjuhlan ohjelmassa oli lisäksi yhteinen rupattelu, kahvi-, kalja-, piirakka- ja voileipätarjoilu.

Kiitokset arpavoittojen lahjoittajille!

Tilaisuuteen osallistui noin sata henkilöä ja seuraavaan tilaisuuteen kylätoimikunta toivoo enemmän väkeä. Oikein vaatimuksella: ”Kuka ei Haitermaan ja Pannusaaren kyläläisistä saavu paikalle, niin häntä ”sakotetaan seuraavilla Sakkolan välikäräjillä”!

Joten pitääkö hyvät Ylä-Suvantolan väki varanne, ettei lappu-Liisat saa aihetta sakan määräämiseen ja saavutte kahden vuoden kuluttua taas kyläjuhlaan!

Kyläjuhlan osanottajia Lempäälän kirkon edessä.

Suur kiitos!

Kaikille niille, jotka edesauttoivat Haitermaan ja Pannusaaren kyläjuhlien järjestelyissä. Erikoisesti kiitokset kyläläisten paikallisille miniöille, jotka ystävällisesti palvelivat kylien omien tyttären joukossa.

Ilmassa leijui suoranaisen Sukujuhlan tuntu, joka lämmitti ja virkisti. Tavattiin tuttuja ja tutustuttiin uusiin. Erään ilahduttavan havainnon tein, varsin monet olivat selvillä ”juuristaan” Siirtoseurakunnasta saataviin tietoihin asti. Siitä vanhempien tietojen saanti onkin jo huomattavasti työläämpää, muttei suinkaan mahdotonta aina 1638—40-luvulle asti. Mikrofilmatut asiakirjat löytyvät Valtion-Arkistosta. Alueella asunut väki kuitenkin vaihtui ja lisääntyi vuoteen 1740 mennessä, josta lähtien kirkollisia asiakirjoja on olemassa.

Niin suuremmoiset, kuin juhlallat kaikinpuolisesti olivatkin, yhden henkilökohtaisen pettymyksen kuitenkin koin. Uskoin varmasta, että joku mukanaolleista olisi tietänyt Helena Mikontytär Ruunan, syntynyt 3.3.1869 — vanhemmat, lähinnä tietysti äidin nimen ja suvun. Asia ei kuitenkaan selvinnyt näillä juhlilla, joten ei auttane muu, kuin liittyä ”Mikkeliin mänijöihin”. Maakunta-arkistoissa ei yleensä ole vuotta 1850 uudempia tietoja.

Terveisiä kaikille
Kyllikki Villentytär
os. Suikkanen

Toimituksen tuoli

Jälleen on vuosi ehtinyt kohti loppuaan, kun tämä numero saapuu koteihinne, niin joulu on kohta ovella.

Kuluva vuosi on 25:s ilmestymisvuosi ja näistä osuuttani on 15 vuosikertaa, jotka on julkaistu vastuullani. Näin ne vuodet vierii, taaksepäin kurkistellen huomaamatta, mutta eteenpäin ajatellen on 15 vuottakin pitkä taival. Tuleekin eteen ajatus, että kestäkö kehnot kintut?...

Huomattava osa kirjoittajistamme on jo ikä-ihmisiä ja tämän vuoden aikana on parhaita avustajiamme päättänyt maisen vaelluksensa. Tästä huolimatta tämä vuosi on ollut tämän 15 vuoden ajalta antoisin. Sillä tuonpuoleisiin siirtyneet kirjoittajamme on korvattu uusilla avustajilla, jotka täyttävät heidän auki jääneet palstatilansa.

Myös tilauskanta on pysynyt vakiona, eikä oleellista putoamista ole huomattu.

Tämä tilanne on Suvannon Seudun kannalta täysin hyvin. Siksi nöyrimmästi kiitän jokaista tähän kotiseututyöhön osallistunutta ystäväämme!

Ei ole ollut syytä tuumia mistä ottaa ja mitä lehden palstoille, sillä aina näin päin on parempi, kun saa huokaista helpotuksesta mitä jättää seuraaviin numeroihin. Tästä joulunumerosta jää ainakin Suvanto-säätiön ja Sakkolan sotainvalidi- ja veteraanikerhon tilaisuudesta kaikki kerronta vuoden 1983 ensi numeroon.

Tämä toimittaminen, niinkuin avustajillemmekin tietysti, on kaikille hyvä harrastus tai sanoisiko jo, näin 70 lähentyessä, ”elämän työksi”, jota voimieni mukaan teen kuin Kinnarin Simo tappelua eli toistaiseksi, miten voimia riittää... Tämän vuoden hyvä yhteistoiminta velvoittaa jatkamaan!

Toivotan jokaiselle ystävälemme HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Kohta ”uunna vuonna” postitan tilillepanokortteja lehden tilausmaksua toivoen. Koska Suvanto-säätiön rahavarat on suuressa määrin käyttövarojen osalta silloin jääneet joksikin aikaa ”historiakirjan kustannusten alle”, on hyvin toivottavaa, että tilillepanokortin saavuttua jokainen, jonka talous myöntää, maksaisi pikapuolin lehden tilaushinnan, sillä meidän on jonkin aikaa ainakin tultava omillamme toimeen kuin Kivennavan puistajan!

Tilillepanokortit eivät lähde yhdessä rysäyksessä, sillä oman ajan ottaa tuhannenkin kortin kirjoittaminen.

VEIKKO SOKURA
Erikois-
hammasteknikko
TAMPERE
Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 56615

Sakkolan Lapinlahden kyläjuhlan "miestenpuoli".

Sakkolan Lapinlahden kyläjuhla v. 1982

Kiitos juhlan järjestäjille, sekä uutterille emännille!
Hauskaa oli tavata taas oman kylän asukkaita.
Siellä oli paljon vapaata ohjelmaa — muistojen kerää purettiin ja lointa luotiin.
Ilta jatkui, eikä päiväkään tahtonut.
Ja toivomus: näin kahden vuoden välein kyläjuhlaamme mielihyvin saavumme uudelleen.
Innokasta toiminnan jatkoa!

Lapinlahden entistä kylätoimintaa synnyinseudulla

Lapinlahti, olit syntymäpaikkani parhain.
Sieltä täytyi lähteä ja jättää kotikylämme liian varhain.

Siellä nuoruusvuodet vietimme, niin onnellista aikaa.
Noita Suvannon rantoja ihaillen.

Siellä Saimaa-laiva kuljetti harrasta kirkkokansaa.

Siellä harrastukset nuorisolla oli monen moiset.
Silloin siellä nuorisoseura ahkerasti toimi.
Se oli opiskelua, jossa vapaa-aikansa nuoret oikein käytti.
Se oli hyvää toimintaa, jossa taitonsa sai näyttää.

Iltamia pidettiin. Näytelmiä näyteltiin, ja niiden kanssa vierailtiin.
Runosuonet sykähтели. Mistä juhliin parhaimman löytäisi?
Oman lausuman.

Kylässämme oli omat soittoniekat, jotka talkoo-iltoina talkoopolkat soittivat.
Sekä tanhut keveästi juhliin valmistuivat.

Musiikki soi kylässämme. Myöskin kuorot monet siellä. Tästä kuuluu kiitokset myös kuoronjohtajille.

Martta-yhdistys emännäksi aikovia opetti.
Monet kurssit käytiin — kapiota laitettiin...
Mallit meille monen moiset etehemme tuotiin.
Sukkulaista heiteltiin ja loimia luotiin.

Myöskin kylän urheiluseura komeasti koitti:
Miehet siinä kyläin kesken pokaleja voitti!

Seuratalo-nuorisoseuran talkoovoimin rakentama,
näytti: Ahkeruutta on ja miehistä voimaa!
Ja heillä oli innostusta nuorisoseuraan.

— — —
Tässä näitä muistelen —
tuota entistä aikaa...
Sitä jälleen muistelen,
joka kaikuna kaikaa.

Enkä tässä kronikassa näitä kehu suotta:
Lapinlahden nuorisoseura silloin täytti
ja vietti 30 vuotta.

Helvi Laaksonen

Muistojen hetkiä Suomenniemellä

Hämeenlinnan Aulanko oli taakse jäänyttä aikaa. Nyt jouduin eroamaan näistä LV-lottaystäväistäni. Oli vähän haikeaa. Olimme yhdessä olleet jo kolmatta vuotta ja aina oli mennyt hyvin ja saimme aina tukea toinen toisiltamme. Tulin Taipalsaarelle. Täällä oli IV-lottien kokoontumispaikka. Saimaan rannalla suuressa kesävieraspaikassa. Olin täällä muutaman päivän. Sain komennuksen Suomenniemien radioasemalle. Siellä oli radioaseman päällikkönä korpraalin arvoinen mieshenkilö ja meitä kaksi tyttöä.

Tämä radioasema oli maalaistalon porstuankamarissa ja heinäkuu kun oli, niin me tytöt nukuimme heinäkuun päällä tallin ylisillä. Vartiopäällikkö nukkui asemalla. En ollut mikään pätevä radisti, vaikka olin kurssin käynyt. Mutta toiset opettivat ja olin kuin apuna vapisemassa, kun toiset olivat päteviä.

Täällä Suomenniemellä olin myös sankarihaudalla kunniakujassa, kun sotilaita kätettiin synnyinmaansa sankarihautaan.

Tuli syksy 1944. Muutimme radioaseman suojeluskuntataloon suurempiin tiloihin. Tyttö kaverini joutui lähtemään pois kun koulut alkoivat, sillä hän oli ammatiltaan kansakoulunopettaja.

Sain uuden tyttökaverin ja tutustuimme pian toisiimme. Radioaseman päällikkö oli kihloissa ja piti kohta vihkiä. Hän harmitteli, kun asetakki oli niin kulunut ja haalistunut, miten tämän kanssa nyt vihille?

Minä häntä lohduttelin ja sanoin, että tehdään vanhasta uutta! Yks kaunis päivä ratkoin hänen asetakkinsa yksin kappalein, pesin ja prässäsin kappaleet. Vahtimestarin rouvalta lainasin konetta, käänsin kappaleet ja neuloin saumat. Suu-

rin työ oli napinreijissä, mutta nekin onnistuivat.

Seuraavana pyhänä olivat vihkiäiset Luumäen Sarvilahdessa. Radioaseman päällikkö hommasi minulle lomapaperit vihkiäisiinsä. Kova autoliikenne kun oli, niin sain mukavasti peukalokyydin Suomenniemeltä Luumäelle. Asetakki istui vihittävän hartioilla hyvin. Vihkiäiset olivat komiat kuin ennen sota-aikaa. Syötiin paistia ja kermakakua.

Tulin takaisin Suomenniemelle. Radioasemalle tuli viesti 19.9.1944: Sotatoimet on lopetettu, on tullut rauha rajoille.

Hän asui veljensä vinttikamarissa Äänekoskella, tämä tuleva mieheni. Hänen syntymäpäivänsä kunniaksi menimme kihloihin.

Kulta kun oli kovalla, hänen äitinsä antoi paksun vanhanajan kultasormuksen, mistä tehtiin kihlasormukset. Ne olivat aika ohkaset, mutta ohkaset olivat muotia ja saman asian ajoivat! Minä aloin sitten hommata vihkipukukangasta. Eräs ystäväni oli Kemissä kangaskaupassa myymässä. Kirjoitin hänelle asiasta. Hän sanoi: Kangas kyllä järjestyy, jos saat kilon voita!

Sisareni saivat maakunnasta voita ja jauhoja ompelutyönsä vastikkeeksi. Lähetin voipaketin ja sain ihanaa vaaleansinistä silkkitahtia vihkipukukankaan. Sitten sulhaseni haki kansanhuollosta kenkä ostolupaa, mutta työkenkiä ei ollut, niin hän joutui ostamaan kumiteräsaappaat.

— No miten näillä kirkonalttarille vihille menee... Kumiteräsaappaat ja pitkä morsiuspuku. Sehän ei käy pänsä! Tässä nuoren morsiamen unelmat hiukan särkyivät...

Me mentiin antamaan kuulutusta Äänekosken kirkkoherranviras-

toon. Menimme sisälle ja sulhaseni sanoi millä asialla ollaan. Kirkkoherra katsoi meihin pitkään, sitten hän otti kassakaapista taulun, pisti sen pöydälle ja sanoi, että te olette se kuollut mies! Mieheni siihen sanoi: — Kuollut mies rakastaa. — Edessämme oli Mannerheimin allekirjoituksella varustettu taulu: Antanut henkensä isänmaan vapauden puolesta! Minä olin tästä kaikesta ihmeissäni, kun hän ei ollut minulle mitään kertonut.

Kuulutukset oli tehty. Sulhaseni ammatti oli muusikko ja minä olin kampaaja. Kun lähdimme pois, niin sulhaseni kertoi, että hän oli haavoittunut Taipaleen Mustallaajalla. Kypärän kappaleet olivat silponeet hänen otsansa. Hän heräsi vasta sairaalassa. Jotenkin olivat kirjat menneet sekaisin, kun mainittu kirkkoherra oli vienyt kuolinviestin hänen äidilleen. Äiti alkoi hommata mustia vaatteita. Mitenkäs niitä muuten sai kuin värjäämällä vanhasta uutta. Hän tuli lomalle pääpaketissa, kun äiti tuli rappusilla vastaan. Kädessään hautajaisiin värjätty päälliina ja sukat. Hautajaiset jäivät sikseen. Elämä jatkui ja minä tulin kuvaan mukaan.

Aloimme kovalla touhulla rakentaa. Minulla oli talvisotakorvaukset käyttämättä. Kansanhuollosta jonoitettiin rakennus-ainelupia. Minä jouduin tämän vihkipukukankaan vaihtamaan naulalaatikkoon. Mieheni souti veneellä järven takaa ostamia jätelautoja.

Ennen joulua muutimme oman kurkkiherran alle, anoppini kolmantena. Joulujen välillä tuli sisareni meille käymään Mikkelistä. Anoppini siinä esitteli: Tämä on sellainen huusholli, että täältä puuttuvat radio, rappauset ja ulkokuone. — Mutta nekin järjestäytyvät ajan mukana. Minä jäin pois töistä ja aloin

käymään neuvolassa. Mieheni soitti kolmena iltana viikossa orkesterissa ja sai rahaa. Korttiannoksiin ei paljon mennyt ja loput jäivät säästöön.

Keväällä syntyi esikoisemme. Rannalla kun asuimme, siinä oli hyvä vauvan pyykkiä hyljuttaa. Kun saippua oli kortilla, sen käyttö jäi vähäiseksi. Elimme pari vuotta mieheni soittoansioilla ja rakensimme. Vuoden ja kahdeksan kuukauden perästä syntyi toinen lapsemme. Jouluaattona saatteli mieheni minut synnytyslaitoksen ovelle ja sanoi, että pyöräytä nyt poika, mutta jos on tyttö, niin hänkin on tervetullut. Niin siinä kävi, että poika syntyi.

Sain tiedon, että jatkosodakorvaukset ovat tulleet. Minulle tarjottiin asunotilaa täältä Viialasta. Mieheni lopetti orkesterikeikkansa

ja myi saksofoninsa. Osti näillä rahalla tukkipuita ja sahautti ne Äänekoskella. Myimme Äänekosken asunnon ja tontin ja muutimme lautoinemme tänne Viialaan asumaan. Kesä kun oli, asuimme tässä luonnossa. Saimme tämän paikan ostaa vapaastakaupasta, mutta maanlunastuksen kautta pakkoluovutushinnalla.

Valtio antoi lainaa ja myös rakennuspiirustukset. Muutimme toisen kerran oman kurkkiherran alle. Mieheni oli oppinut veljeltään muurarin taidon ja sitä hän alkoi pitää ammatinaan. Töitä oli kovasti, kun sodan jälkeen rakennettiin.

Minä hoidin kotia ja lapsia. Perustimme puutarhan ja yritimme kanalan pitoa, kahdet untuvikot kasvatin kanoiksi. Ei näyttänyt kanoista olevan paljon tuloa, nollille meni.

Pian lapset kasvoivat isoksi ja lensivät pois. Jäimme mieheni kanssa kahden. Hänellä oli ainainen päänsärky, kun oli saanut aivovamman sodassa ja on 30 % invalidi ja saa elinkorkoa vastaavasti. Minä saan sota-naiseläkettä. On näköni ja kuuloni heikentynyt, ajoittain on myös verenpainetta. Hyvin on valtio meitä muistanut korvauksillaan. Olemme yrittäneet olla rehellisiä ja kunnan kansalaisia. Ihmissuhteissa olen pärjännyt, niin sodan kuin rauhan aikana. Työlläni on ollut siunausta ja arvostusta niin sodan kuin rauhan aikoina.

Itselleni olen selväksi tehnyt, että minulla on oikeus elää ja nauttia näistä hetkistä, mitä kohtalo on eteeni järjestänyt.

Aliina Liimatainen

Panun ristiäiset 15.5.-82

Neljä sukupolvea Sakkolan Petäjärveltä

Alma Kuparinen, poikansa Teuvo, tytär Tarja ja pieni poika Panu. Kastemekko on isomummun näppärillä käsillä virkkaamalla tehty.

Kevään ylioppilaat

Valkeakosken lukio:

OSSI KALEVI RIIKONEN Lempeälästä. Vanhemmat Kerttu ja edesmennyt Matti Riikonen Sakkolan Haitermaasta.

DIPLOMI-INSINÖÖRIKSI valmistui Terhi Nieminen, o.s. Uosukainen, 19.5.1982 Tampereen Teknillisestä Korkeakoulusta kone-tekniikan osastolta ja tekstiili- ja vaateustekniikan opintosuunnalta. Vanhemmat ovat Liisi ja Matti Uosukainen Sakkolan Kiviniemestä.

VIHITTYJÄ

Avioliittoon vihittiin juhannuspäivänä 26.6.1982 Kangasalan kirkossa Askko Jortikka ja Hilka Linna. Vihkimisen suoritti pastori Olli Arola. Sulhasen isä, herastuomari Unto Jortikka, on synynyt Sakkolan Kaarnaajoella.

Avioliittoon vihittiin Pinsiön kirkossa 28.8.1982 opiskelijat Juhani Vuorenmaa ja Kirsi Maria Uosukainen. Vihkimisen suoritti pastori Risto Miettinen. Morsiamen vanhemmat ovat Liisi ja Matti Uosukainen Sakkolan Kiviniemestä.

Poissa keskeltämme

KAINO REPO,
Sakkolan kasvatti,
juuriaan etsinyt karjalainen.

Kaino Revon kodin seinällä oli kolme karttaa: Muistojen Viipuri, Karjalan Kannas ja Sakkola. Juuret olivat jääneet synnyinseudun maaperään, siitäkin huolimatta, että sota oli ne väkivalloin katkaissut. Mutta sotien jälkeinen Karjala ei enää ollut entisensä. Kannaksen asukkaat oli siroteltu uusille asuin-sijoille ympäri Suomen.

Kaino Revon elämä kietoutui monin tavoin karjalaisten elämään. Sota katkaisi juuri alkaneen agrominuran ja heitti hänet lähes kymmeneksi vuodeksi asutustoiminnan piiriin. Yhdessä muiden karjalaisten kanssa hän joutui kokemaan asettumisen uusiin oloihin, joissa "mie" ja "sie" muodostivat karjalaisuuden tuntomerkin — ympäristöstä erottuvan, mutta samalla toisiin karjalaisiin sitovana.

Varhaisiin lapsuusmuistoihini kuuluu kirjoituspöydän ääressä istuva isä. Kädessä hänellä on lyijykynä, edessä nippu ruudullista paperia, jolle kynä piirtää täsmällisiä selviä, kirjaimia — ja lasten piti olla hiljaa! Nyt tiedän, että syntymässä oli Muolaa—Äyräpää pitäjän pitäjähistoria. Se työ oli eräs Kaino Revon elämän kohokohdista.

Suvannon Seudun lukijat muistavat monet Kaino Revon kirjoitukset, joissa kerrotaan Sakkolan menneisyydestä, kotipitäjän nimistöstä ja elämästä. Eläkepäivät soivat hänelle tilaisuuden paneutua entistä syvemmin kotiseudun asioihin — sillä kotiseutu oli loppuun saakka Sakkola.

Kun pitkä sairaus katkaisi 24. 9. Kaino Revon elämän, jäi häneltä

kesken moni ajatus kertoa vanhoille sakkolalaisille ja heidän lapsilleen ja lastenlapsilleen rajan taakse jääneen kotiseudun menneisyydestä.

Simo Repo

Yliagronomi Kaino Repo syntyi 21. 10. 1911 Sakkolassa, kuoli 24. 9. 1982 Helsingissä. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Kaarnajoki.

KUOLLEITA

HELENA LOPONEN, o.s. Ukkonen, syntyi 14. 2. 1893 Metsäpirtissä, kuoli 4. 10. 1982 Kurikan terveyskeskuksessa. Hänen entinen kotikylänsä oli Metsäpirtin Kirvesmäki. Viimeinen kotipaikka Pohjanmaan Kurikka. Kaipaamaan jäivät poika ja kaksi tytärtä perheen sekä veli perheineen.

HELENA HYNÄ, o.s. Jortikka, syntynyt 19. 6. 1897 Metsäpirtissä, kuoli 21. 9. 1982 Vakka-Suomen aluesairaалassa. Entinen kotikylä Metsäpirtin Kirvesmäki.

LYYLI JÄRVINEN, o.s. Saksanen, syntyi 21. 8. 1901 Sakkolassa, kuoli 2. 10. 1982 Tampereella.

ESTER EMILIA KUKKO, o.s. Tenhonen, syntyi 17. 5. 1908 Sakkolassa. Kuoli Keski-Suomen Keskussairaалassa Jyväskylässä 24. 10. 1982. Entinen kotikylä Sakkolan Valkjärvi. Viimeinen kotipaikka Petäjävesi.

Siunaus Petäjäveden kappelissa 5. 11. 1982. Siunauksen toimitti kirkkoherra Pentti Hänninen.

EMMA MESKANEN syntyi 30. 8. 1910 Sakkolassa, kuoli 21. 10. 1982 Hämeenkyrössä. Siunaus Hämeenkyrön Mäntyrinteen kappelissa 6. 11. 1982.

LYYLI MARIA PAANANEN, o.s. Hännikäinen, syntyi 2. 11. 1914 Sakkolan Luprassa, nukkui pois 24. 7. 1982 Äänekoskella. Rauhallista unta! Siunaus toimitettu. Kiitos osanotosta.

Vuosia täyttäneitä

Vilho Kuuppo sisarensa Emilia Meskanen kanssa. Sisar täytti viime vuonna 80 vuotta Orivedellä.

80 VUOTTA täytti 6. 10. 1982 Espoossa Vilho Kuuppo. Hän on syntynyt Sakkolan Vilakkalassa, josta hän siirtyi 1928 poliisiksi Viipuriin. Sotien jälkeen hän toimi Helsingissä keskuspoliisiosastolla ja viimeksi vuodesta 1948 liikennetöimistössä, josta jäi eläkkeelle 1960.

Eläkepäivät ovat sujuneet Espoossa Sakkolantien varrella sijaitsevassa puutarhassa ahkeroiden. Kasvihuone- ja puutarhavihjelyn hän aloitti jo ennen eläkkeellepääsyään ja jatkaa sitä edelleen.

75 VUOTTA täytti 17. 9. 1982 Hilma Pullinen, o.s. Vulli, Urjalan Menosissa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Röykkylä.

70 VUOTTA täytti 4. 10. 1982 mv Väinö Kekki Lempäälässä. Hän on syntynyt Sakkolan pitäjän Haparaisten kylässä ja siellä työskenteli kotitalallaan kunnes talvisodan syttyessä joutui muiden ikätoveriensa lailla sinne missä miehiä tarvittiin.

Evakkotaival päättyi v. 1945 Lempäälän Kuljuun, missä hän toimi maanviljelijänä. Eläkkeelle siirtymisen jälkeen hän muutti Lempäälän kirkolle osake-asujaksi.

Väinö Kekin toiminta nuorisoseuratyön saralla on ollut pitkäaikainen ja monivaiheinen. Jo ennen talvisotaa hänet valittiin kotikylänsä ns:n johtokuntaan ja kun seura uudelleen herätettiin henkiin Lem-

päälän Kuljussa, oli hän innolla mukana eräänä aktiivisempänä toimijana. Hän onkin kuulunut Haparaisten Ns:n johtokuntaan yli 40 vuotta, on toiminut tänä aikana seuran esimiehenä sekä eri kerhojen puheenjohtajana. Erikoisesti hän on tuntenut omakseen näytelmä- ja kotiseututyön sekä kirjalliset harrastukset. Ja näissä toiminnoissa hän luonteensa mukaisesti on ollut uskollisesti mukana nuorempia innoittamassa.

Myös Vuoksen—Muolaan ns. piirin johtokuntaan hän on kuulunut useita vuosia toimien mm. rahastonhoitajana.

Hän on toiminut myös Lempäälän Karjala-seurassa, josta työstä niinkuin myös nuorisoseuratyöstä on hänelle myönnetty ansiomerkki.

Suvannon Seudun asiamiehenä on hän toiminut lehden perustamisesta alkaen ja on avustanut myös kirjoituksin lehteämme. Lukuisa joukko ystäviä onnittelee erikoisen pirteätä ja elinvoimaista päivänsankaria näin jälkikäteen, sillä juhlapäivänään hän oli matkoilla Laukaan Peurungalla.

70 VUOTTA täytti 25. 10. 1982 Viljo Pulkka Urjalan Kehrolla. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä. Maanviljelyksen ohella hän toimi syntymäkylässään tullimylärinä ja täällä Hämeessä on lukuisat ne siirtoväen rakennukset joihin hän kävi sahaamassa rakennustarvikkeet noin 10 vuoden aikana jatkosodan päättymisen jälkeen. Hänen harrastuksenaan oli vuosikymmenet kilpahiihto, jolloin etenkin ikämiessarjoissa oli menestys huomattava.

70 VUOTTA täytti 25. 11. 1982 Eino Kuisma Jyväskylässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haittermaa.

60 VUOTTA täytti 29. 10. 1982 mv Aimo Kuisma Lempäälän Lastusissa. Hän on syntynyt Sakkolan Haparaissa. Sotien jälkeen

hän siirtyi perheineen asumaan Lempäälän Lastusiin jossa on viljelty omistamaansa maatila.

Hän kuuluu nykyisin jäsenenä Keskustapuolueen hallitukseen. Hän on edelleen luottamustoimissa Maataloustuottajissa, Maito-Pirkassa ja SOT:ssa.

Hän on Lempäälän kunnanvaltuuston pitkäaikainen jäsen ja useiden kunnallisten lautakuntien jäsenenä. Aimo Kuisma kuuluu myös Lempäälän-Viialan Osuuspankin johtokuntaan.

Urheilulautua hän on hiihtänyt vuosikymmenien aikana pitkän matkan ja on kuulunut Lempäälän Kisan johtokuntaan vuosikymmenet. Hän on jäsen myös Suvanto-säätiön valtuuskunnassa.

60 VUOTTA täytti 30. 11. 1982 mv, muurari Aarne Karvanen Vesilahdessa. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä. Seinä- ja uunimuuraamisen hän aloitti heti jatkosodan jälkeen ja juuri siirtoväen uudet kodit saivat hänen taidolla muuraamansa uunit ja myös tiilinavetat muutamiin taloihin. Hän on myös rapparina mies jolta rapa roiskuu vain seiiniin, jonne on tarkoitettu.

50 VUOTTA täytti 11. 8. 1982 Matti Uosukainen Nokian Pinsiössä. Hän on Sakkolan Kiviniemestä.

50 VUOTTA täytti 28. 10. 1982 Irma Järvi, o.s. Nihti, Turussa. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä.

Sakkolan Kiviniemestä Vanajaveden rannoille

Suomalainen panssariyhtymä juhli 40-vuotistaivaltaan tänä kesänä. Juhlien eräänä järjestelijänä toimi jääkäriperinteitä vaaliva, nyt 60 vuotta täyttävä Hämeen Jääkäripataljoonan Toimiupseeriyhdistys ry. Suomalaisessa yhteiskunnassa, jossa on siirrytty kansakoulusta peruskouluun, on myöskin entisten aliupseereiden koulutuksessa siirrytty toimiupseerikoulutukseen sekä alipäällystöstä yhtenäispäällystään.

Savon Jääkäriyrykmentin kolmannen pataljoonan aliupseerikerhon perustaja ja ensimmäinen puheenjohtaja jääkäriväpeli Karl Ernt Rautasäle (ent. Grönroos) loi pohjan ja kehyksen 9. 10. 1982 60 vuotta täyttävälle Hämeen Jääkäripataljoonan Toimiupseeriyhdistykselle. Hän toimi puheenjohtajana vuosina 1922—25. Joukko-osastokerhon, nyt yhdistyksen, toiminta liittyy oleellisesti pataljoonamme historiaan ja tämä on myös luonnollista, koska on Suomen ainoasta joukko-osastoyhdistyksestä kysymys. Sakkolan pitäjän Kiviniemen kasarmilaan 10. 10. 1922, kirkasvetisen Valkjärven rannalle saavutua, koettiin kerhotoiminnan välitön aloittaminen välttämättömäksi. Silloiset tavoitteet olivat henkisen sekä fyysisen kunnon ylläpito ja kehittäminen. Nämä päämäärät saavutettiin monissa kilpailuissa hankitun tunnustuksin ja lukuisin palkinnoin. Mm. vuonna 1938 voitettiin armeijan mestaruus ratsastuksessa ja aliupseeriliiton ampumahiihdossa.

Noina alkuvuosina vain komppanian vääpelit ja muutamat huoltopuolen aliupseerit saivat olla per-

heellisiä. Avioliiton solmiminen oli monimutkaista kuten seuraavasta voidaan todeta!

”Kun poikamiesaliupseeri oli tutustunut tyttöön, rakastunut ja suorittanut omalla tavallaan kosinnan, sekä saanut myöntävän vastauksen, ei asia ollut vielä varma, että vihille mennään. Sulhaskandidaatin piti hankkia morsiamen pinkirja (virkatodistus) ja viedä se kerhon puheenjohtajalle, joka oli kutsunut koolle johtokunnan käsittelemään kyseistä avioliittoasiasa. Sulhanen pyöritti peukaloitaan oven ulkopuolella johtokunnan pohtiessa hyväksyäkö morsian jäseneksi kerhoperheeseen. ”Näin kertoivat sellaisen menettelyn omakoh- taisesti kokeneet. Kiviniemessä ei kuitenkaan kielteisiä päätöksiä mainitussa asiassa tehty, vaan kaikki morsiamet hyväksyttiin kerhoperheen jäseneksi.

Kerhon jäsenet ovat olleet myös mukana vuonna 1929 Viipurinlinnassa pidetyssä Aliupseeriliiton perustavassa kokouksessa. Liiton hallituksen varajäseneksi valittiin myöhemmin mm. jääkärivänrikki Aleksanteri Kantonen.

Aika Sakkolan kauniissa Kiviniemessä Vuoksen varrella oli kerholamme kehittyä 16 vuotta eli siis talvisodan alkamiseen asti. Mainittakoon kuriositeetin vuoksi, että jäsenistöömme on kuulunut useampia-kin Sakkolan pitäjässä syntyneitä ja tälläkin hetkellä heitä on vielä yksi, nimittäin monivuotinen hallituksen jäsen ylivääpeli Aimo Kuisma. Talvisotaan lähdettyä oli kerhossa jäseniä 98. Talvisodan päätyttyä aliupseerikerho toimi JP 4:n sijoituspaikkakunnilla, aluksi Kuopios-

sa, myöhemmin Santahaminassa. Syyskuun 3:nä päivänä 1944 solmittuun aselepoon päätyneen jatkosodan jälkeen joutui JP 4 vielä Lapin sotaan.

Sotien aikana yhdistyksen kirjallinen materiaali katosi lähes tyystin. Tammikuussa 1945 tulimme sijoituspaikallamme Hämeenlinnaan, jossa yhdistyksemme nykyinen kerhohuoneistokin on perinnerikkaalla Linnankasarmilla sijaiten hyvässä sovussa sotilasläänin esikunnan ja jääkäripatteriston kanssa. Hämeenlinnaan tullessa oli kerhomme jäsenmäärä 39. Santahaminassa 1941 paljastettu talvisodan ja hämeenlinnalaisen kiviveistämön valmistama jatkosodan sankarivainajien muistotaulu paljastettiin kesällä 1945. Kerhon uudelleen-rekisteröinti suoritettiin vuoden 1945 syksyllä. Samalla todettiin Kiviniemen aikaista kalustoa saadun takaisin käyttöön. Siitä löytyivät palkintojen lisäksi arvokkaat seinätalut ja seinäkello, muutamia mainitakseni.

Sodan jälkeinen jälleenrakennustoiminta jatkui kerhon tavoitteiden toteuttamisessa, urheilu, huvi-, ja hengellisen toiminnan ollessa mukana kerhotyössä. Alkoi vireä toiminnankausi, jolle ei päätöstä näy, kiitos jäsenistön. Lähestyttäessä kohti nykypäivää, on kerhon, sittemmin yhdistyksen toimintaperiaatteissa tullut esille koko jäsenistöä koskevan ammatillisen valvutuneisuuden kehittämistarve.

Valvutuneisuutta hoidettiin ja hoidetaan yhteistoiminnassa muiden paikallisten yhdistysten ja tietenkin oman liittomme, nykyisin Toimiupseeriliiton kautta, mm. te-

Toimiupseerit juhlivat perinteitä vaalien, nykyhetkeä unohtamatta

Hämeen Jääkäripataljoonan Toimiupseeriyhdistys ry vietti 60-vuotisjuhliaan 8—9. 10. 1982 Porvoossa, Hattulassa ja Hämeenlinnassa. 8. 10. laskettiin seppelä yhdistyksen

entisen kunniapuheenjohtajan, jääkärivänrikki Aleksanteri Kantosen haudalle Porvoossa.

Varsinainen juhlapäivä aloitettiin kunniakäynnillä Hattulan ja Hä-

kemällä esityksiä, aloitteita ja jatkokouluttamalla jäsenistöä.

Aliupseeriliiton ylimmässä johdossa on toiminut useampana vuotena myöskin entinen puheenjohtajamme, liiton kultaisella ansiomerkillä palkittu sotilasmestari evp Esko Paljakka. Paljakan toiminta nykyisen yhtenäisyyspäällystön kehittämistyössä oli kiitosta ansaitsevaa, samoin toiminnat monissa erilaisissa valtakunnallisissa toimikunnissa, unohtamatta hänen työpanostaan Hämeenlinnan kaupunginvaltuustossa ja verolautakunnassa.

Hämeen Jääkäripataljoonan Toimiupseeriyhdistys ry, joka 9. 10. 1982 vietti 60-vuotisjuhliaan, on Hämeenlinnaa kotipaikkanaan pitävä Toimiupseeriliiton kautta Virkamiesliittoon kuuluva paikallisyhdistys. Yhdistyksen tämän päivän tehtävät ovat jäsenistön ammatillisesta kehityksestä, palkkapolitiikasta sekä toiminnallisesta vireydestä huolehtiminen ja edesauttaminen. Samoin kerhon, yhdistys- ja jääkäriperinteiden vaaliminen ovat olleet aina kunniapaikalla toiminnassamme, niin myöskin vastaisuudessa.

Yhdistyksen hallituksen jäseninä toimivat tällä hetkellä seuraavat henkilöt: puheenjohtaja luutn. Keijo Eriksson, sihteeri sotilasmestari Markku Kuivalahti, taloudenhoitaja yliv. Pertti Kiviniemi, kerhonestari vääpeli Markku Keijälä, varsinaiset jäsenet ylivääpeli Seppo Ahola ja Juhani Hämäläinen sekä urheiluvetäjä yliluutn. Hannu Kuorti ja huvivetäjä yliv. Markku Rastas.

Luottamusmiehinä toimivat sotilasm. Timo Ailio ja yliv. Pentti Jokinen, kerhon emäntä rouva Lotta Onnela.

Yhdistyksen nimi on kokenut seuraavat muutokset: 1922 Savon Jääkäriyrykmentin III pataljoonan Aliupseerikerho, 1927 Savon Prikaatin III pataljoonan Aliupseerikerho, 1930 Vuoksen Jääkäripataljoonan Aliupseerikerho, 1936 Jääkäripataljoona 4:n Aliupseerikerho ry, 1957 Hämeen Jääkäripataljoonan Aliupseerikerho ry ja 1975 Hämeen Jääkäripataljoonan Toimiupseeri yhdistys ry.

Olen oheisen tekstin aineiston koonnut yhdistyksemme historia-toimikunnan työn tuloksista. Toimikuntaan kuuluivat sotilasm. evp Toivo Paukkunen, sotilasm. evp. Mauno Leskinen ja luutn. Pauli Kallio.

Yhdistyksen jäsenistön pääosa palvelee Hämeen Jääkäripataljoonassa Parolannummella, osa Hämeenlinnassa, osan opiskellessa eri sotilasopetuslaitoksissa. Jäseniä on tänään 54.

Haluamme kiittää kaikkia yhteistyössä 60 vuoden aikana olleita yksityisiä ja yhteisöjä sekä toivoa menestyksekkään toiminnan parissa jatkuvan.

Perinteitään vaalivan yhteisön ei tarvitse koskaan katsoa tulevaisuuteen pessimistisesti, vaan valoisin mielin.

Me jääkärit uskomme yhä!

Markku Kuivalahti

meenlinnan sankarihaudoille. Seppeleen laskuihin osallistui koko jäsenistö, osastoa komensi sotilasmestari Timo Ailio.

Tervehdysten vastaanotto oli järjestetty Linnankasarmille, kerhohuoneistoon. Luutnantti Keijo Eriksson, sotilasmestari Timo Ailio ja sotilasmestari Markku Kuivalahti vastaanottivat yhdistyksen edustajina onnitelut.

Päiväjuhlaa vietettiin Hämeenlinnan tiloissa. Linnan leivintupa oli ääriään myöten täynnä. Arvokkaan tilaisuuden aloitti Hämeenlinnan varuskuntasoihtokunta soittamalla musiikkikapt. Tapio Tsokkisen johdolla Artturi Ropen Marsalkan hopeatorvet.

Tervehdyssanat esitti yhdistyksen puheenjohtaja luutn. Keijo Eriksson.

Taiteilija Matti Nikusen esitettyä laulua soittokunnan säestämänä oli vuorossa Toimiupseeriliiton pääsihteeri Toivo Linnan juhlaesitelmä aiheesta Toimiupseereiden koulutus. Rauno Haahden säveltämän Juhla-marssin jälkeen esitti lausuntaa aiemmin Hämeen Jääkäripataljoonassa palvellut näyttelijä, viestimies Tommi Auvinen.

Etelä-Suomen Sotilasläänin tervehdyksen esitti sotilasläänin komentaja, kenraaliluutnantti Jaakko Valtanen, joka luovutti yhdistykselle puolustusvoimien pronssisen ansiomitalin ja Toimiupseeriliiton vastaavan liiton puheenjohtaja kapteeniluutnantti Armo Korvela.

Kanta-Hämläistä kansanmusiikkia esitti itseoikeutetusti Kanta-Hämeen Pelimannit Raimo Raussin johdolla. Juhlaohjelmassa oli vuorossa huomionosoitukset ja luutnantti Keijo Eriksson luovutti yhdistyksen hopeisen plaketin kunniapuheenjohtajalle, sotilasmestari evp Toivo Paukkuselle, pronssisen plaketin saivat sotilasmestari Eino Ojanperä sekä pitkäaikainen kerhon emäntä rouva Lotta Onnela.

Toimiupseeriliiton ansiomerkit jakoi liiton puheenjohtaja kapteeniluutnantti Armo Korvela.

Hopeinen: luutnantti Keijo Eriksson, sotilasmestari Markku Kuivalahti, sotilasmestari Timo Ailio, ylivääpeli Aimo Kuisma. Pronssinen: sotilasmestari Erkki Timonen, ylivääpeli Pertti Jokinen, Pertti Kiviniemi, Juhani Malmisuo, Seppo Ahola, Heikki Paavola ja Juhani Lustre.

Päivää päin oli Artturi Ropen säveltämä Toimiupseeriliiton marssi, jolla soittokunta lopetti juhlanan tilaisuuden. Linnasta siirryttiin tämän jälkeen Linnankasarmille yhdistyksen kerhohuoneistoon, jossa nautittiin päiväjuhlaan osallistuneiden kanssa Hämeenlinnan Sotilas-kotiyhdistyksen lahjoittamat maittavat juhlahahvit.

Kutsuvieraiden ja jäsenistön osalta jatkui päivä vielä myöhemmin illalla juhlaaistussa linnassa, sen ravintolassa järjestetyssä iltajuhlassa — aina uuteen liputettavaan päivään asti.

Yhdistys haluaa kiittää vielä keran kaikkia mukana olleita siitä, että Suomen ainoassa joukko-osastoyhdistyksessä — jääkäri — aliupseeri — toimiupseeriperinteiden vaalinnan tuloksena vietimme näitä 60-vuotisjuhlia yhdessä teidän kanssanne.

Markku Kuivalahti

Riiskan Nuorasuvun vaiheista

Elämältä se maistui!

Näin sanoisivat varmaan Simo Matinpoika Nuora Sakkolan Riiskasta ja vaimonsa Sofia Antintytär, joka ennen vuotta 1886 tunnettiin Raudussa sukunimeltä Kuparinen, sekä heidän jälkeläisensä, nyt jo kuolleet, Aune, Ville, Maria, Arvi ja Antti Nuora.

Tapahtumarikasta heidän elämänsä varmasti on ollut, niinkuin epäilemättä myös vanhemmilla esisillään, joita tähänastinen tutkimus on tunnistanut Simosta lähtien takaisinpäin aina 1600-luvulle saakka. Näihin vuosisatoihin sisältyy heidän elämän kulkuaan kuusi sukupolvea.

Tämä sukuharrastus alkoi siitä, kun joukko suvun sisarusten lapsia kokoontui rautulaisten kihupyhänä, Mikkelinä, tämän kirjoittajan ”Pytingillä” 1979 ja kerrattiin vähän sukumme vaiheita. Samalla ehdotin, että kokoonnuttaisiin vuosittain muulloinkin, kuin häiden ja hautajaisten merkeissä. Ajatus hyväksyttiin ja minusta huudettiin Nuora-suvun ”es mies”. — Ja kas kumma? — Niin on tehtykin ja kokoonnuttu milloin nyyttikesteihin, milloin viemään nuoralaiselle ”50 solmuväliä” nuoraa (oikein nuo-

raa, ei mitään narua) ja milloin mitäkin.

Nyt on nimetty lisää virkailijoita: ”Piäsihtieriks” tuli Ulla Nuora ja sisarusten jälkeläisiä hoivaamaan Aunen Arvi Ruottunen, Villen Tyyne Mäkinen, Marian Eros Jäske (esimies-toimen ohella), Arvin Soini Nuora ja Antin Aune Lehtimäki.

Viimeksi kokoonnuttiin 59 hengen voimin 10. 7. 1982 Laina ja Einar Käiväräisen luona luonnonkauniissa maisemissa Savitaipaleella. Siellä päätettiin kirjata muistiin suvun jäsenen perustiedot 10 sukupolvelta suoraan alenevassa polvessa nykytilanteeseen saakka.

Sukuseuratoimintaako? — Olkoon, tai ei, mutta elämänläheistä tämä on ja mukavaa!

Kaivellaan juuria ja viihdytään yhdessä joukossa. Eli elämältä tämä olo nytkin vaan maistuu. ! Tapaamiin ja kuulemiin taas, toivoo Esmies.

Eros Jäske

Käypäläinen

Käypäläinen tuli taloon ja tervehti.

Siinä hän seisoi risaisissaan oven-suussa.

Kukaan ei vastannut hänen tervehdykseensä.

Emäntä vain hellan luona hääräsi ja itsekseen ajatteli, että ruokakin on jo valmista — kaikenlaiset kulkijat taloon tuppautuvat — eikä ollut näkevinään koko vierasta.

Ei pyydetty istumaan, eikä tapahtunut mitään muutakaan.

— Saikos talossa yösijaa? Ei vastausta.

— Saikos talosta ruokaa?

— Ei ole ollut tapana kulkijoille ruokaa tarjota!

Hiljaisuus. Vain kaappikello nurkassa käydä lonksutti.

— En saanut mitään mitä pyysin — vaan vielä kerrotte, että meillä kävi käypäläinen! Sanoi ja lähti.

Emäntä ilostui kun kulkija lähti. Ruokapata porisi vielä iloisesti hellalla ja emäntä lisäsi ruokaan suola, sipulia ja muita mausteita.

Samassa heitettiin uunin päältä pussi ruokakattilaan!

— Siinä tulivat muut mukavat mausteet keittoosi! Kuului ääni.

Emäntä ruokaansa maistamaan. Se oli muuttunut niin pahanmakuiseksi, ettei kukaan sitä voinut syödä.

Tämä tapahtui jatkuvasti kun ruoka oli valmista, viikkoja, kuu-kausia...

Talossa vallitsi suru, josta puhuttiin ympäri kylää ja olihan siinä ihmettelemistä kerrakseen.

— — —
Käypäläinen kulki taas samassa kylässä, jolloin naapuri kertoi kuinka siinä talossa aina keitokselle kävi...

— Ottaisivat pussin pois porraspuun alta, niin sillä asia korjaantuu, neuvoi Käypäläinen.

Naapuri kiireesti emännälle neuvosta kertomaan.

He nostivat yhdessä porraspuuta ja sieltä löytyi pieni pussi, niinkuin Käypäläinen oli ilmoittanut.

He heittivät sen pussin pois, ja niin tuli taas hyvää ruokaa talon keitoksista.

— — —
Emäntä ei sen päivän perästä koskaan päästänyt ketään pois talostaan ilman aterian tarjontaa, koska ruoka-aikana taloon poikkesi.

— Elämänkoulu on kovaa, hän sanoi jokaiselle.

Laina Huuska

Helsingin Sakkola-seuran johtokunta v 1982

Reino Söder pj, Aulis Airtto vpj, Annikki Purontaa rahastonhoitaja, Irma Airtto sihteeri, Eino Systä isäntä, Maj-Lis Paukku emäntä, Eila Aro, Urho Kallonen, Eka Karpunen, Matti Laamanen, Janne Lopenen, Alli Ollikainen ja Martta Votka.

Perinnetoimikunta: Aulis Airtto pj, Sirkka Immonen, Matti Laamanen ja Reino Söder.

Naistoiimikunta: Maj-Lis Paukku pj, Alli Ollikainen ja Siiri Serri.

Retkitoimikunta: Eino Systä pj, Annikki Purontaa.

Sakkola-seuralle 20-vuotisjuhlassa 1982

Nyt juhlia viettävät Sakkolalaiset kun seuranne vuosia täyttää ovat mukana miehet ja ahkerat naiset ja kaikki niin hyvältä näyttää.

Sitä olemme usein ihmetelleet, että missä lie oikein vika vain porsaitanne ootte kehuneet mutta mihin on jäänyt se sika.

Jäikö se sinne Sakkolaan vai hukkuiko Vuoksen ”vettee” mut ainakin perinne elää vaan se mahtui kai ”Evakko rekkee”.

Lännen lastuja

Vai sirujako oisi sopivampi sanonta?

Täällä oli erittäin mukavat ilmat viettää viime talvi Floridassa. Ilmat oli 25—30 C asteen lämpöisiä ja merivesi 25 C astetta, eikä paljon myrskyt haitanneet, siksi tuli uitua meressä joka viikko. Suomesta kävi turisteja runsaasti, retki retken perästä. Karjalan murteen perusteella tutustuin moniin heimolaisiinikin: ”Mite työ tän arvasitte tulla?” — ”Ko kerra kulkemoja joutu nii samantie sitä tul jatkettuu tän ast.”

Karjalaisten seuratoiminta on ollut vireää Floridassakin ja meitä on joka tilaisuudessa mukana.

Nämä Canadian Ontarion keski-osat muistuttaa paljon Kannaksen maisemia kasvullisuutensa puolesta, niinkuin Parry Sound -aluekin, josta Klaudia kirjoittelee. Meidän kesämökki on 80 km ”välin” päässä heistä, joka Kanadan oloissa on vähän.

Vertailun vuoksi mainitsen, että Ontarion on noin kolme Suomea pinta-alaltaan ja järviä on kirjojen mukaan 600.000! Tilaa on täällä rajattomasti!

On mukavaa kun kirjoittelette kuvauksia nykyisestä Suvannon seudusta, sillä meikäläisen ei ole hyvä saada passiinsa idän leimoja! Siksi riittää kun luemme kuvauksia ja muistoja sieltä, näin säilyy entinen kaunis kuva synnyinseudusta.

Terveisiä kaikille lukijoille!

Jenny ja Väinö Vanhanen

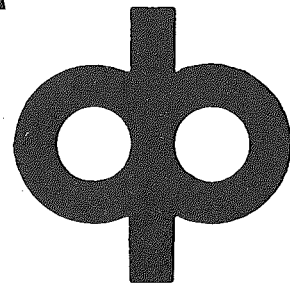
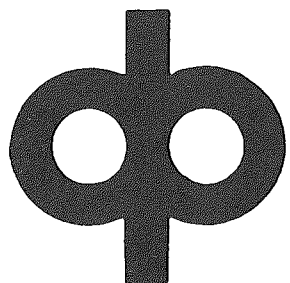
Me piirimme puolesta onnitellaan ja tuomme kiitokset Teille, kun heimomme perinteitä muistellaan jotka aina on rakkaat meille.

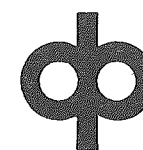
Uudenmaan Karjalais-seurojen piiri r.y.

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA

— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

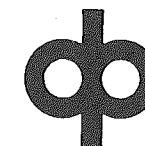
**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat
voimme toimittaa edullisesti

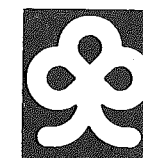
NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI
RAASKAN SÄHKÖLIKE
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739541

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

**joustavaa
pankkipalvelua**

Tampereen Aluesäästöpankki
auttaa — neuvo — palvelee

**LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ**
OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740886 (verstaaseen)
Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1983 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 40 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista alen-
nus.

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 Narva. Puhelin 931-
734843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 Narva. Käyttötilin nume-
ro 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Puro-
taa.

Toimituskunta Helmi Uosukai-
nen, Uuno Pulakka, Eero Kop-
panen ja Väinö Kekki.